

tíðindablaðið sosialurin

Blaðfólk:
Hegni Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller
Tórfinn Smith

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Fyrirskaststjóri: Krisjan Dahl
Ljósmyndari: Kjalmar Lindenskov
Uppseting: Argir
P/f Sosialurin
Prent: Postsmoga 76
P/f Pressan 1981
Telefon: 118 20
Telefax: 147 20
Bústaður: Argjavegur 26
Postadressa: 110 Tórshavn

Fólkaflokkurin ímóti at útoyggjafólk og heimaarbeiðandi fáa eykaeftirløn

FÓLKAFLOKKURIN var sum væntað ímóti solidariskari arbeiðsmarknaðareftirlønini. Bara orðið solidaritetur er nevnt, er hann ikki við. Ístaðin mælti hann til sjálv-bodnar skipanir við skattalætta.

EITT var at vera ímóti, men eitt annað er, at Fólkaflokkurin fer helst at taka av aftur hesa lóg og hesa skipan, sum enn ikki er farin at virka, um hann fær ta undirteku, hann roknar við og skipar landstýri saman við øðrum borgarligum flokkum, tí fleiri valevni finnst harðliga at lógini.

HVØR fer fyrst og fremst at merkja avleiðingarnar? Jú, tey, sum búgva á smáplássunum, á útoyggjunum, har lítið arbeiði er, og har tey framvegis fyrst stóran part liva av tí, sum fæst úr náttúruni. Har afturat tey, sum eru eldri nú, eins og tey heimaarbeiðandi.

HETTA vóru stórmál, vit í Javnaðarflokkinum settu okkum, tá farið varð undir at tosa um ymsar eftirlønarskipanir fyrst nokrum árum síðani. Hjá øllum teimum, sum hava stöðugt arbeiði alt árið, er ikki trupult at savna saman til eina eftirlønartrygging, hvør skipan so enn verður vald. Men hvussu var við teimum, sum ikki høvdu arbeiði ella bara høvdu lítið arbeiði? Hetta var spurningurin, tí vit hugsaðu um heildina sum altíð!

ÚRSLITIÐ gjørdist samhaldsfasta arbeiðsmarknaðareftirløn. Hon hevur sjálvandi nøkur lýti, og Javnaðarflokkurin hevur longu nú í umbúna at mæla til at broyta lógina, so hon eisini kann gerast ein lívstrygging. Somuleiðis verður um hugsað, at fólk, ið flyta av landinum, kunnu varðveita rættin til arbeiðsmarknaðareftirlønina.

EITT valevni Fólkaflokksins, Niels Juul Akraberg Poulsen, skrivar, at tann sjálv-bodna eftirlønarskipanin, mangir lóntakarar høvdu fingið sær, fer at minka, tá tann nýggja verður sett í gildi, eins og hon ikki fer at verða nýtsumlunkandi, tí hetta er ein verri uppsparingarháttur.

TAD stendur øllum fritt í boði at halda fram við sínum sjálv-bodnu skipanum. TAD verða helst nakrar skiftisreglur gjørdar, og tad ber til at minka prosent-hæddina við tí prosenthædd, sum solidariska arbeiðsmarknaðareftirlønin verður. TAD er einki prógv fyrst, at henda skipanin ikki kann gerast eins nýtsumsparandi.

»EIN almenn eftirløn, sum einki virði hevur í ...«, skrivar hetta valevni Fólkaflokksins. Nei, helst einki virði fyrst hann, tí sum starvsmaður hevur hann tekið eina

eftirløn. Men hon er stórt virði fyrst tey, sum frammanundan ikki høvdu nakran møguleika, eins og hon er stórt virði fyrst tey, sum í dag nærkast ellisárum, og annars bara skuldu havt eina fólkpensjón at liva av. Fólk, sum hava lagt rygg til hetta samfelag, sum hann hevur notið gott av. Men brøðralag vilja tey í Fólkaflokkinum ikki kennast við!

EITT annað valevni hjá hesum ósolidariska flokki við heitinum »fólkaflokkur frammanfyrir, Niels Th. Pedersen, skrivar, at á fundinum í Norðurlandahúsinum vóru øll yrkisfelag ímóti. Hetta var ikki so. Nøkur vóru ímóti, onkur var ivasamur, men tey tey størstu felagini, Føroya Arbeiðarafelag við 8.000 limum og Føroya Fiskimannafelag við 3.000 limum, tóku í høvuðsheitum undir við uppskotinum. TAD sigur seg sjálv, at Havnar Arbeiðsmannafelag, sum hevur fingið sína skipan, var ímóti, men Starvsmannafelagið, sum eisini hevur fingið eina skipan, vildi kanna spurningin nærri. Og seinni er komið frma, at starvsfelagslimir eru als ikki so nøgdir við verandi tryggingarskipan.

TAD eru beinleiðis ósannindi, tá Niels Th. Pedersen skrivar »Á frá marknaðinum kanst tú tekna eftirlønartrygging við at gjalda 1 plus 1% og fáa útgjöldið um 20.000 krónur um mánaðin, tá tú ert fyrr 67 ár...« Hetta er ikki eitt á trygging. Bara spell, at tú ikki nevni, hvør kann bjóða eina slíka trygging. Bæði formaðurin í Havnar Arbeiðsmannafelag og stjórnið á Tryggingarsambandinum hava sagt í samráði við hetta blað, Sosialin, at tad ber ikki til akkurát at siga, hvussu høg eftirlønir verður, men at hon fer at liggja um somu upphædd sum ein fólkpensjón. So hatta tykist eitt sindur bláoygt.

ODDAGREIN í Dagblaðnum víðer ATP-skipanina í Danmark og kallar hana »Alle Tiders Pjate«. TAD gera vit ikki, men Fólkaflokkinum líkt ger skrivarin gjøldur av fakfelagstiltøkum. Upplýst kann odda greinskrivanum, at henda skipanin hevur einki við ATP at gera.

LANDSTYRISMAÐURIN í arbeiðsmarknaðarmálum var á kanningarferð saman við fulltrúa sínum. Og teir komu til, at ATP-skipanin var tann ringasta skipanin av øllum teimum norðurlensku eftirlønarskipanunum. Tí valdu teir at gera eina heilt aðra skipan, sum eftirlønin ikki skal kosta stórvegis í fyrisiting. Tí verður hon fyrisitin av skattavaldinum. (Annars kann upplýst, at LO í Danmark í fleiri ár hevur roynt at fáa tingingar við donsku stjórnina um eina arbeiðsmarknaðareftirløn, men borgarliga stjórnin, sum Fólkaflokkurin stuðlar, hevur higartil vent deyva oyrað til.)

ARBEIÐSMARKNAÐAR-eftirlønin er eitt framtig, og hon batir um tann ójavnin í ellisárum, sum hevði verið, um t.d. øll arbeiðsfólk bara skuldu gjalda 1 plus 1%, sum havnarmenn, meðan starvsfólk og onnur betur lønt lótu 5,5% og tvífaldað. TAD sigur seg sjálv, at hetta hevði skapt ein stóran eftirlønarmun í ellisárum.

HARAFATURAT er nýggja skipanin til stór-an fyrirum fyrst tey, sum vit nevndu í byrjanini. Men vilt tú, at henda skipanin skal gerast betri, ja, so velur tú Javnaðarflokkin. Borgarin fyrst samhuga og trygg.

-n

Amnesty International er framvegis politiskt óheftur felagsskapur

Í lesarabrævi í tveimum av bløðunum átalur ein limur í Amnesty International at lagsskapurin verður misnýttur politiskt og spyr nevndina í A.I. um hon góðtekur slíka framferð.

Hertil er fyrst at siga, at Amnesty International frá stovnan hevur lagt størsta dent á sína fullkomuliga politiskt óheftu stöðu, framvegis ger tad og altíð fer at gera tad. Hetta kemur heilt einfalt av, at tad hevði verið fullkomuliga ógjørligt hjá A.I. at virkað fyrst høvuðs-endamál sínum, sum er at fáa allar samvitskufangar leysar úr fongslum, um felagið tók stöðu ella legði seg út í stríð millum ymiskar politiskar uppfatanir.

Hendan grundregla er bæði galdandi hjá A.I. sum altíðjoda felagsskap og fyrst tær 47 deildirnar, og sostatt eisini hjá Føroya deild.

Í Føroyum hava vit ongantið havt stórvegis trupulleikar av hesum, og nú munnu tey flestu skilja og virða uttanveltaðu

stöðu A.I.'s tá tad snýr seg um politikk. Hetta er ikki minst føroysku bløðunum fyrst at takka, ið altíð hava verið sera vinarliga sinnað móti A.I. og borið øll tey tíðindi, vit hava verið fyrst at lata teimum. Sama kunnu vit tibetur siga um okkara politikarar, ið altíð hava stuðlað okkum sera væl. Tá vit t.d. fóru undir tiltakið, ið enn ikki er liðugt, MANNAR-ETTINDI NÚ, heittu vit á allar floksformenninar um at skriva undir áheitanina í sambandi við eitt alment tiltak, og allir jattaðu beinanvegin.

Tá vit fóru undir at fyrrreika almennu áheitanina um undirskriftir, samdust vit um at biðja lögmann og biskupin stuðla áheitanini, og jattaðu bæði aðrenn halvtalað var orð; teir hava bæði verið av bestu stuðlum okkara og eru altíð fúsir at stuðla arbeiði okkara.

Sjálvandi heittu vit ikki á lögmann sum flokspolitikkara, men sum landsins fremsta mann, og lá ella liggur eingin »politisk

viðurkenning« av hansara flokki í hesum frá okkara síðu. Tad vóna og vænta vit, at øll skilja.

Tiltakið MANNAR-ETTINDI NÚ er ikki liðugt enn, men eftir hvat vit kunnu meta um, fara vit at fáa so góða undirteku sum ongantið fyrr. Alt bendir á, at vit fara at fáa væl omanfyri 4.000 undirskriftir tilsamans, ella uml. 10% av øllum íbúgvum landsins. Eydnast hetta, verður tad helst besta úrslit í øllum heiminum, samanborið við fólkatalið, og tad kunnu bæði vit í A.I. Føroya deild og allir føroyingar vera errin av.

Endaligu töluni — bæði fyrst Føroyar og hini londini — verða kunngjörð, so skjótt vit kenna tey. Eftirlønir er sum kunnugt, at áheitanin skal handast S.T. tann 10. desember, tá 40 ár eru liðin, síðan S.T. yvirlysingin um manna-rættindi varð samtykt.

Vinarliga
A.I. Føroya deild

Privatisering í mun til samhugasocialisering

Undir høgra-stjórni Margaret Thatcher's í Bretlandi er avmentanin nú so langt ávegis, at vanligi borgarin, longu eftir hesum fáu árum, er um at gerast heimfjøðingur aftur.

Harmiligt varð, nú ein dagin í útvarpinum at hoyra at privatiseringin innan bretska skúlaskepin

er ferd so langt út í lívið, at fylgjurnar nú eru, at lærararnir neyvan duga Sfri K.

Tann flokkur, ið boðar frá avmentan við skerjingum á fíggjarlógini og niðurgerðing av okkara skúlum og mentunarlívi annars er soleiðis ein höttan ímóti demokratiinum.

Hesin flokkur hevur bókstavin A sum framerki.

Analfabetisma, ið er ein hin størsta forðingin fyrst lívi og vøkstri, byrjar eisini við A.

Atkvøða tin kann misnýttast verður hon latin Amoraliska fólkaflokkinum.

SJ

18 24 48 82

Fólkafloksmenn

siga seg vera demokratrar og søgdu at tad var í tøkum tíma, tá ið demokraturin Allende varð myrður.